

MATRIX

JAARGANG 14
ALUMNISPECIAL
2007

KWARTAALBLAD VAN DE TECHNISCHE UNIVERSITEIT EINDHOVEN

MICHIEL BOERSMA, VAN KIKKEREN TOT KOFFIESCHILLEN

‘Iedereen zijn eigen energiecentrale’

Lanterfant en lol maken was er tijdens zijn studie Scheikunde aan de TU/e niet bij. Michiel Boersma is er nog steeds blij om. ‘Op de universiteit leer je logisch denken, daar heb je je hele leven iets aan.’ En daarmee heeft hij het geschopt van onderzoeker bij Shell tot bestuursvoorzitter van energieleverancier Essent.

Michiel Boersma: 'Ik had best moeite met wiskunde. Mijn wiskundeleraar zei altijd dat het gewoon een foefje is. Hij kreeg gelijk.'

Het imposante kantoor van energieleverancier Essent, midden in Arnhem, is van verre al te zien. Toch is het lastig te bereiken, want rond het pand is de stad opgebouwen. Michiel Boersma (60) heeft er op de achtste etage geen last van. Hij kijkt uit op de bosrijke omgeving en een prachtig 'paleis'. Veel tijd om ervan te genieten neemt Boersma niet: 'Hoe heet het ook alweer, waar ik op uitkijk?', moet hij zijn secretaresse vragen. Het blijkt Villa Sonsbeek en het bijbehorende stadspark te zijn. Boersma tuurt ernaar als hij terugdenkt aan zijn tijd aan de TU/e. 'Het is lang geleden, maar ik weet nog dat ik lid werd van het Eindhovense Studenten Corps en er ontgroend ben. In 1965. We werden kaalgeschoren en in vier rijen verdeeld op alfabetische volgorde. Degene achter mij is mijn beste vriend geworden.' Wat volgde was afzien, tot laat klusjes doen voor ouderejaars, vroeg opstaan en zijn hoofd laten dienen als kaarsenstandaard. 'En we mochten niet lopen, alleen kikkeren. Na een week mochten we de laatste avond weer rechtop lopen.' Het klinkt als een zware week, maar Boersma glimlacht: 'Ik heb er goede herinneringen aan.' Om er na een korte stilte aan toe te voegen: 'En toen ben ik gaan studeren.'

Foefje

Hij besloot zich niet in het sociale studentenleven te storten, maar zich op zijn studie Scheikundige Technologie te concentreren. 'Ik had best moeite met wiskunde. Mijn wiskundeleraar op de middelbare school zei altijd dat het gewoon een foefje is. Hij kreeg gelijk. Ik heb veel sommen gemaakt en werd er steeds beter in. Uiteindelijk had ik een 8 voor wiskunde. De meeste formules ken ik nog allemaal uit mijn hoofd. Differentiëren, integreren, matrices, logaritmen...'

Heeft hij de kennis die hij opdeed tijdens zijn studie in zijn latere leven nog veel gebruikt? 'Ach, mijn kinderen vonden het handig dat ik ze met schoolwerk kon helpen. Maar het belangrijkste vind ik, dat een technische opleiding toch een hele brede is. We kregen sociologie, organisatieleer, economie, sociaal recht. Op de universiteit leer je geen vak, je leert er vooral logisch denken. Daar heb je je hele leven iets aan. Een ingenieur heeft een aangeboren nieuwsgierigheid naar alle dingen, je kunt hem debet en credit leren, bijvoorbeeld. Ik ken veel ingenieurs die iets anders zijn gaan doen, maar andersom ben ik nog

Michiel Boersma in het kort

- Michael Adriaan Maria Boersma, roepnaam Michiel
- Geboren 26 april 1947, Den Bosch
- Studeert in 1970 cum laude af aan de Technische Hogeschool Eindhoven in de fysisch-organische chemie
- 1970 Militaire dienst
- 1971 Onderzoeker bij Shell
- 1973 Promotieonderzoek aan de TU/e
- 1977 Terug naar Shell
- 1993 President Shell Coal International in Londen
- 1995 General Manager Shell Turkije
- 2000 President Shell Global Solutions Den Haag
- 2003 Bestuursvoorzitter Essent

Essent is leverancier van electriciteit, gas en warmte aan particuliere en zakelijke klanten. Naast productie, distributie en verkoop van energie en energierelateerde producten, beheert Essent diverse afvalstortplaatsen en verwerkt zij afval.

nooit iemand tegengekomen die iets is gaan doen waar hij eigenlijk ingenieur voor had moeten zijn.'

Energie

Na zijn afstuderen ging Boersma werken bij Shell. 'Ik vond het geweldig, maar van mijn doel, promoveren, kwam niks.' Daarvoor moest hij in 1973 terug naar de TU/e, waar hij promoveerde, niet als scheikundige, maar als chemisch technoloog. Daarna ging hij terug naar Shell, waar hij groeide van onderzoeker tot president bij Shell Global Solutions in Den Haag. Hij hield zich al bezig met energie, dus de overstap naar Essent was in 2003 een logische.

Als bestuursvoorzitter is hij momenteel druk bezig met het herijken van de strategie van Essent nu de fusie met Nuon is afgesprongen. 'Die fusie met Nuon was heel belangrijk, niet alleen voor de twee bedrijven. Energie is iets waarmee consumenten en bedrijven zich verwant

FOTO: BRAM LAMMERS

FOTO: OGC

FOTO: BRAM LAMMERS

voelen. Dat kun je niet overlaten aan het buitenland. Als Nederland móet je daar een rol in spelen. Nuon en Essent zijn beide te klein om dat te doen. Gezamenlijk zouden we wel een krachtige speler geweest zijn binnen Europa. Nu de fusie niet doorgaat, ligt er een aantal belangrijke vragen. Kunnen we zelfstandig verder en is een partnership met een Nederlands of buitenlands bedrijf een reële optie, of worden we uiteindelijk toch overgenomen door een grote buitenlandse speler?' Krachtenbundeling is belangrijk voor klanten en werknemers, denkt Boersma. 'Een sterke speler kan immers goedkoper inkopen. Dat is voor iedereen voordelig. De consument krijgt een beter product voor de beste prijs, een groot scala aan nieuwe producten. Er blijft hoogwaardige werkgelegenheid voor de werknemers. En voor de maatschappij kunnen we duurzame voorzieningen ontwikkelen als we de krachten bundelen.'

Duurzame energie

Dat duurzame energie de enige weg naar de toekomst is, daar is Boersma wel van overtuigd. 'Alleen gaat dat niet van de ene op de andere dag. Het land heeft nu eenmaal een bepaalde energiebehoefte, op de piektijd tussen

Boersma: 'Een ingenieur heeft een aangeboren nieuwsgierigheid naar alle dingen.'

zes en elf uur 's avonds zelfs heel veel tegelijkertijd. Dan worden de gascentrales, die snel regelbaar zijn, bijgeschakeld. Als duurzame bronnen komen biomassa en wind in aanmerking. Biomassa kan hout of plantaardige olie zijn. Ook gebruiken we koffieschillen. Uiteraard moet je controleren of de biomassa die je verstoekt wel duurzaam is geproduceerd. Het is zo'n complex probleem...' Ook windmolens zijn geen echt goede oplossing, vindt Boersma. 'Het waait niet genoeg uren in een jaar om er continue elektriciteit mee op te wekken. Bovendien vinden veel mensen ze lelijk. En ook daar speelt het probleem van de piekuren. Je zou naast iedere windmolen een gascentrale moeten zetten.'

Stirlingmotor

'De toekomst ligt hierin', zegt Boersma, terwijl hij de mini-Stirlingmotor op de vergadertafel in zijn hand neemt. 'Binnen twintig jaar zijn er overal kleine warmtekrachtcentrales', voorspelt hij. 'Grootschalig of zelfs zo kleinschalig dat iedereen er één in huis heeft. Ze produceren elektriciteit én warmte. Ze lopen nu nog op gas, maar straks misschien op brandstofcellen. Dan is er waterstof nodig en een waterstofnet.'

De verre toekomst is vooral voor de zonne-energie. 'De zon is er altijd, zelfs als het bewolkt is, is er genoeg licht om het te kunnen omzetten in stroom. Er moet alleen een effectieve manier worden gevonden om dat te doen. Het onderzoek daarnaar wordt te weinig gestimuleerd. Ik zie echter uiteindelijk wel grote centrales van zonne-energie ontstaan. Of kleinschalige aan huis.'

Boersma ziet geen rol voor Essent bij het onderzoeken van de mogelijkheden van zonne- en andere duurzame energie. Ook niet als het bedrijf gefuseerd zou zijn met Nuon. 'Wij introduceren, implementeren en exploiteren nieuwe uitvindingen, maar we doen zelf geen uitvindingen; daar zijn we te klein voor. Er is minimaal 100 tot 200 miljoen euro per jaar nodig, wil je de research goed doen en resultaat bereiken. Dat initiatief moet meer bij de echte onderzoekers liggen, bij de universiteiten in Delft en Eindhoven, in combinatie met het bedrijfsleven.' Zo komt hij toch weer uit bij de TU/e. Dat blijft een dunne rode draad in zijn leven. Enkele studenten uit zijn tijd kent hij ook nog steeds, zoals de student die alfabetisch na hem kwam. 'Veel contacten verwateren, zeker als je lang in het buitenland woont. Maar nog altijd heb ik een gevoel van herkenning als iemand vertelt dat hij in Eindhoven heeft gestudeerd. Dan ben ik trots op Eindhoven.'